

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٠٤٠٣٢

دانشکده علوم

پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته شیمی آلی

بررسی اثر نانواکسید روی در واکنشهای شیمی آلی

توسط:

سمانه اعتماد

استاد راهنما:

دکتر مونا حسینی سروری

۱۳۸۷ / ۴ / ۳

آذرماه ۱۳۸۶

۱۰۴۳۷

به نام خدا

بررسی اثر نانو اکسید روی در واکنش های شیمی آلی

بوسیله ی:

سمانه اعتماد

پایان نامه

ارایه شده به معاونت تحصیلات تکمیلی به عنوان بخشی
از فعالیتهای تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته ی:

شیمی آلی

از دانشگاه شیراز

شیراز جمهوری اسلامی ایران

ارزیابی و تصویب شده توسط کمیته پایان نامه با درجه : عالی

دکتر مونا حسینی سروری استاد یار بخش شیمی

(استاد راهنما و رییس کمیته)

دکتر هاشم شرقی استاد بخش شیمی

دکتر ناصر ایرانپور استاد بخش شیمی

آذرماه ۱۳۸۶

این اثر تقدیم به

پدر و مادر مهربانم

و همسر عزیزم

سپاسگزاری

هر چند گفتار از زحمات و حمایت‌های بیدریغ استاد گرانقدرم، سرکار خانم دکتر مونا حسینی سروری، کوتاه و قاصر است اما بدینوسیله سعی دارم تا از رهنمودهای مفید و کارآمد ایشان در مسیر انجام و به ثمر نشستن این پایان نامه کمال تشکر و قدردانی را به جای آورم. همچنین بهترین سپاس‌های خود را تقدیم جناب آقایان دکتر شرقی و دکتر ایرانپور مینمایم که از هیچگونه کمک و راهنمایی در این طریق مضایقه نکردند.

چکیده

بررسی تاثیر نانو اکسید روی در واکنش های شیمی آلی

به وسیله ی:

سمانه اعتماد

یک سری از تحقیقات شامل سوبستراهای واکنش نانوآگل با بکارگیری تیتانیوم اکسید در شرایط بدون حلال انجام گرفت. گرایش واکنش به سمت تولید محصول نانوآگل بود، چه با استفاده از آلدهیدهای دارای کمبود الکترون و چه آریل آلدهیدهای غنی. تحقیقات چرخه ای نشان دهنده این امر بود که میتوان از مدیوم واکنش چندین بار استفاده کرد. اکسید روی به عنوان یک کاتالیست نانوکریستالی که بسیار کارآمد و سازگار با محیط می باشد جهت تراکم نانوآگل پیشنهاد شده است. محصول تراکمی هم با استفاده از آلدهیدهای دارای کمبود الکترون و هم آریل آلدهیدهای غنی بدست می آید. همچنین کاهش پیوند های دوگانه C-C در دمای اتاق و در غیاب حلال توسط این کاتالیست امکانپذیر شده است. نهایتاً کاتالیست نانو اکسید روی جهت افزایش مستقیم پیوند های P(O)-H برآلکیلیدن مالوناتها که منجر به تشکیل بتافسفونو مالوناتها با بازدهی بسیار بالا می شود بکار رفته است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: مقدمه و بازنگری مقالات
۱	۱.۱. مقدمه
۱	۱.۱.۱. خاستگاه
۱	۱.۱.۲. مفاهیم بنیادی
۱	۱.۱.۳. از بزرگ به کوچک: چشم انداز عادی
۲	۱.۱.۴. ساده به پیچیده: چشم اندازه
۲	۱.۱.۵. نانو تکنولوژی مولکولی: دیدگاهی درازمدت
۲	۱.۲. نانو متریالها (مواد نانو)
۲	۱.۲.۱. انواع مختلف مواد نانو
۳	۱.۲.۲. کاربرد
۳	۱.۳. سنتز مواد نانو
۳	۱.۳.۱. sol-gel
۳	۱.۴. خصوصیات مواد نانو
۴	۱.۵. نانو کاتالیستها
۴	۱.۶. اکسید روی، تاریخچه و کاربرد
۴	۱.۷. نانو اکسید روی
۴	۱.۷.۱. برخی کاربردهای نانو اکسید روی
۵	۱.۸. هدف از این تحقیق
۷	فصل دوم: کار عملی

صفحه	عنوان
۱۶	فصل سوم: بحث و نتیجه گیری
۱۷	۳.۱. روش های ملایموانطباق پذیر برای تراکمهای ناونانگل
۲۵	۳.۲. نانو اکسید روی کاتالیستی جدید
۲۷	۳.۳. تراکم ناونانگل کاتالیست شده با NF-اکسید روی
۳۱	۳.۴. واکنش کاهش محصولات اضافی ناونانگل
۳۴	۳.۵. واکنش همزمان تراکم ناونانگل و کاهش درون یک ظرف
۳۸	۳.۶. روش های ملایم و راحت برای سنتز بتا فسفونومالونات با استفاده از NF-اکسید روی
۴۳	منابع
۵۲	ضمیمه

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان و شماره
۱۸	۱.۳ واکنش بنزالدهید با مالونونیتریل تحت شرایط متفاوت
۲۰	۲.۳ واکنش تراکم ناوناگل از ترکیبات کربونیل (۱ میلی مول) با مالونونیتریل (۱ میلی مول) با استفاده از کاتالیست TiO_2 (۱ میلی مول)
۲۳	۳.۳ واکنش از بنزالدهید با ترکیبات مختلف متیلنی با استفاده از TiO_2
۲۴	۴.۳ استفاده مجدد از TiO_2
۲۷	۵.۳ واکنش تراکم ناوناگل بین ۴ کلرو بنز آلدهید (۱ میلی مول) و مالونونیتریل (۱ میلی مول) با کاتالیست اکسید روی (۰.۴ گرم) در دمای ۲۵
۲۸	۶.۳ واکنش تراکم ناوناگل تحت شرایط بدون حلال با کاتالیست NF-اکسید روی (۰.۴ گرم) در دمای ۲۵ درجه
۳۲	۷.۳ واکنش کاهش ۲-(۴- کلروفنیل متیلن) مالونونیتریل (۳J) با $NaBH_4$ به عنوان عامل کاهش دهنده در عدم حضور حلال با انواع مختلف اکسید روی
۳۲	۸.۳ واکنش کاهش بین آلکنهای فعال شده و $NaBH_4$ با استفاده از NF-اکسید روی در دمای ۲۵ درجه و عدم حضور حلال
۳۴	۹.۳ مقایسه کارایی کتالیزوری NF-اکسید روی با کاتالیستهای مختلف برای واکنش کاهش
۳۵	۱۰.۳ بازده جداسازی شده کلی برای سنتز تک ظرفی مالوناتهای تک استخلافی
۴۰	۱۱.۳ تاثیر اکسیدهای فلزی مختلف در واکنش افزایش
۴۲	۱۲.۳ مقایسه کارایی کاتالیستی NF-اکسید روی با اکسید روی تجاری برای سنتز بتا فسفونو مالوناتهای مختلف

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۵۲	شکل ۱: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-Benzylidenemalononitrile (۳a)
۵۴	شکل ۲: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۴-Methylbenzylidene)malononitrile (۳b)
۵۶	شکل ۳: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۴-Isopropylbenzylidene)malononitrile (۳c)
۵۸	شکل ۴: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۲-Methoxybenzylidene)malononitrile (۳d)
۶۰	شکل ۵: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۳-Methoxybenzylidene)malononitrile (۳e)
۶۲	شکل ۶: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۴-Methoxybenzylidene)malononitrile (۳f)
۶۴	شکل ۷: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۲،۵-di-Methoxybenzylidene)malononitrile (۳g)
۶۶	شکل ۸: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۲-Chlorobenzylidene)malononitrile (۳h)
۶۸	شکل ۹: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۳-Chlorobenzylidene)malononitrile (۳i)
۷۰	شکل ۱۰: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۴-Chlorobenzylidene)malononitrile (۳j)
۷۲	شکل ۱۱: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۳-Hydroxybenzylidene)malononitrile (۳k)
۷۴	شکل ۱۲: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۴-Hydroxybenzylidene)malononitrile (۳l)

صفحه	عنوان
۷۶	شکل ۱۳: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۳-Nitrobenzylidene)malononitrile (۳m)
۷۸	شکل ۱۴: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۴-Nitrobenzylidene)malononitrile (۳n)
۸۰	شکل ۱۵: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۲-Thienylmethylidene)malononitrile (۳o)
۸۲	شکل ۱۶: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-[(<i>1H</i> -pyrrol-۲-yl)methylidene]malononitrile (۳p)
۸۴	شکل ۱۷: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۴-Pyridylmethylidene)malononitrile (۳q)
۸۶	شکل ۱۸: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۱-Phenylethylidene)malononitrile (۳r)
۸۸	شکل ۱۹: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(Diphenylmethylidene)malononitrile (۳s)
۹۰	شکل ۲۰: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-[(Phenyl-(۴-pyridyl)methylene)malononitrile (۳t)
۹۲	شکل ۲۱: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز Ethyl ۲-cyano-۳-phenyl-۲-propenoate (۳u)
۹۴	شکل ۲۲: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز Ethyl ۲-Chloro-۳-phenyl-۲-propenoate (۳v)
۹۶	شکل ۲۳: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۴-Chlorobenzyl)malononitrile (۴j)
۹۸	شکل ۲۴: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۴-Hydroxybenzyl)malononitrile (۴l)
۱۰۰	شکل ۲۵: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۴-Nitrobenzyl)malononitrile (۴n)
۱۰۲	شکل ۲۶: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۳-Chlorobenzyl)malononitrile (۴i)
۱۰۴	شکل ۲۷: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۲-(۲-Chlorobenzyl)malononitrile (۴h)

صفحة	عنوان
١٠٦	شكل ٢٨: ^{13}C NMR, ^1H NMR و طيف مادون قرمز Ethyl-٣-(٤-chlorophenyl)-٢-cyanopropanoate (٤y)
١٠٨	شكل ٢٩: ^{13}C NMR, ^1H NMR و طيف مادون قرمز Ethyl-٢-cyano-٣-phenylpropanoate (٤u)
١١٠	شكل ٣٠: ^{13}C NMR, ^1H NMR و طيف مادون قرمز [١-(٤-Chlorophenyl)-٢,٢-dicyanoethyl]phosphonic- aciddiethylester(٥j)
١١٢	شكل ٣١: ^{13}C NMR, ^1H NMR و طيف مادون قرمز (٢,٢-dicyano-١-phenylethyl) phosphonic- aciddiethylester (٥a)
١١٤	شكل ٣٢: ^{13}C NMR, ^1H NMR و طيف مادون قرمز [١-(٤-Methylphenyl)-٢,٢-dicyanoethyl]phosphonic- aciddiethylester(٥b)
١١٦	شكل ٣٣: ^{13}C NMR, ^1H NMR و طيف مادون قرمز [١-(٤-Methoxyphenyl)٢,٢-dicyanoethyl]phosphonic- aciddiethylester(٥f)
١١٨	شكل ٣٤: ^{13}C NMR, ^1H NMR و طيف مادون قرمز [١-(٤-Nitrophenyl)٢,٢-dicyano ethyl] phosphonic- aciddiethylester (٥n)
١٢٠	شكل ٣٥: ^{13}C NMR, ^1H NMR و طيف مادون قرمز [١-(٣-Methylphenyl)٢,٢-dicyano ethyl]phosphonic- aciddiethylester(٥ab)
١٢٢	شكل ٣٦: ^{13}C NMR, ^1H NMR و طيف مادون قرمز [١-(٣-Chlorophenyl)٢,٢-dicyano ethyl]phosphonic- aciddiethylester(٥i)
١٢٤	شكل ٣٧: ^{13}C NMR, ^1H NMR و طيف مادون قرمز (٢,٢'-Dicyano-١-thiophene-٢-ylethyl)phosphonic- aciddiethylester(٥o)

صفحه	عنوان
۱۲۶	شکل ۳۸: ^{13}C NMR، ^1H NMR و طیف مادون قرمز ۳-(۴-Chlorophenyl)-۲-cyano-۳-(diethylphosphoryl)- propionic acid ethylester (۵)
۱۲۸	شکل ۳۹: الف) تصویر SEM نانو صفحه اکسید روی ب) طیف مادون قرمز تبدیل فوریه نانو صفحه اکسید روی ج) طرح پراش اشعه ایکس نانو صفحه اکسید روی
۱۲۹	شکل ۴۰: الف) تصویر SEM نانو ذره اکسید روی ب) طیف مادون قرمز تبدیل فوریه نانو ذره اکسید روی ج) طرح پراش اشعه ایکس نانو ذره اکسید روی
۱۳۰	شکل ۴۱: الف) طیف مادون قرمز تبدیل فوریه اکسید روی ب) طرح پراش اشعه ایکس اکسید روی

نشانه های اختصاری

TEM	Transmission Electron microscop
SEM	Scaning Electron Microscop

فصل اول

مقدمه و مروری بر تحقیقات انجام شده

۱.۱. مقدمه

۱.۱.۱. خاستگاه

مفهوم نانوتکنولوژی اولین بار توسط فیزیکدان آمریکایی ریچارد فیمن در یک سخنرانی با عنوان «حتی در کوچکترین اندازه ها نیز فضاها بسیار زیادی وجود دارد» در سال ۱۹۵۹ توضیح داده شد. وی به فرآیندی اشاره کرد که طی آن و با استفاده از ابزارهای دقیق جهت ساخت دستگاههای کوچکتر و کوچکتر تا رسیدن به اندازه مورد نظر، دستکاری در اتم ها و مولکول ها امکان پذیر می شد. او بیان کرد که با این عمل برخی پدیده های فیزیکی دستخوش تغییر می شوند؛ اهمیت جاذبه کم می شود، کشش سطحی و جاذبه و اندرواس اهمیت بیشتری می یابند و ...

عنوان نانو تکنولوژی توسط پروفیسور نوریو تانیگوچی در مقاله ای در سال ۱۹۷۴ به ار گرفته شد بدین صورت که: نانوتکنولوژی اصولاً فرآیند جداسازی، ترکیب و تغییر شکل مواد توسط یک اتم با مولکول می باشد. این تعریف ابتدائی در دهه ۱۹۸۰ توسط اریک در کلمر مفهوم امروزی خود پیدا کرد.

فن آوری نانو علم نانو در دهه ۱۹۸۰ او با ظهور دو پدیده بزرگ آغاز شدند؛ تولد علم cluster و ابداع میکروسکوپ STM. این موارد به کشف فولرن ها در سال ۱۹۸۶ و نانوتیوبهای کربن در فاصله چند سال منجر شدند.

۲.۱.۱. مفاهیم بنیادی

یک نانومتر برابر با یک بیلیونیم متر یا 10^{-9} متر است. به عنوان مثال مقایسه می توان گفت که طول پیوند ساده کربن - کربن ۱۵-۱۲ نانومتر است و یا یک DNA با پیچ خوردگی هلیکس دوتایی دارای قطری برابر با ۲ نانومتر می باشد. به بیان دیگر کوچکترین گونه های سلولی زنده یعنی باکتری مایکوپلازما دارای طول در حدود ۲۰۰ نانومتر هستند.

۳.۱.۱. از بزرگ به کوچک: چشم انداز عادی

یکی از جنبه های نانوتکنولوژی افزایش بسیار زیاد سطح نسبت به حجم موجود در مواد است که باعث به وجود آمدن امکانات جدیدی در علوم و البته به سطح همانند کاتالیزورها شده است.

همگام با کوچک شدن اندازه سیستم برخی از پدیده های فیزیکی به طرز چشمگیری نمایان می شوند. این پدیده ها شامل اثرات مکانیک آماری و نیز مکانیک کوانتومی همانند اثر اندازه کوانتومی می باشند که باعث دگرگون شدن خواص الکترونیکی جامدات تحت اثر کاهش اندازه ذرات می شوند. این اثر با حرکت از سمت ماکرو به میکرو خود را بروز نمی دهد و تنها زمانی

نمایان می شود که به اندازه های در حد نانو می رسیم. همچنین برخی خواص فیزیکی در این مقطع دستخوش تغییراتی می شوند همانند افزایش سطح نسبت به حجم. به طور کلی مواد در اندازه نانو به طور ناگهانی خواص متفاوتی از خود بروز میدهد که ما را قادر می سازد در کاربردهای مختلفی آنها را به کار بندیم.

۱.۱.۴. ساده به پیچیده: چشم اندازه مولکولی

شیمی نتری مدرن به حدی پیشرفت کرده است که تقریباً قادر به ساخت مولکولهای کوچک به هر ساختاری است. امروزه از این روشها برای ساخت دامنه وسیعی از مواد شیمیایی همانند داروها و پلیمرهای تجری استفاده می شود. حال سوال این است که چگونه می توان با استفاده از این روش گونه هایی ابر مولکولی متشکل از مولکولهایی با آرایش سازمان یافته و مناسب تولید کرد.

۱.۱.۵. نانو تکنولوژی مولکولی: دیدگاهی دراز مدت

نانو تکنولوژی مولکولی که گاهی از آن به ساخته های مولکولی یاد می شود مفهومی است که به نانوسیستم های مهندسی اطلاق می شود که در مقیاس مولکولی کار می کنند. این مفهوم با مفهوم جفت کننده های مولکولی همراه است، ماشین هایی که می توانند با استفاده از قوانین سنتز مکانیکی ساختار دلخواه و مورد نظر را اتم به اتم تولید کنند.

۱.۲. نانو متریاها (مواد نانو)

این بخش شامل زیر شاخه هایی است که مواد دارای خواص منحصر به فرد از ابعاد در حد نانو را توسعه داده یا مطالعه می کنند.

۱.۲.۱. انواع مختلف مواد نانو

بر اساس نماد گذاری IUPAC مواد متخلخل بر اساس اندازه به سه دسته تقسیم می شوند:

(۱) میکرو پروس $d < 2 \text{ nm}$

(۲) فرو پروس $2 < d < 50 \text{ nm}$

(۳) ماکروپروس $d > 50 \text{ nm}$

اما امروزه واژه نانو متخلخل (nano porosity) بدون هر گونه تعریف خاص برای مولد دارای اندازه حفره بین اره تا 100 nm بکار می رود.

بر اساس شکل مواد نانو به چندین دسته تقسیم می شوند:

(۱) نانوذره

(۲) نانوصفحه

(۳) نانولوله

۴) نانو تسمه

۵) نانو سیم

۶) نانو میله و غیره

۱.۲.۲. کاربرد

اگر چه عقاید مختلفی در مورد کاربردهای بالقوه نانو فن آوری وجود دارد اما تجارتي ترین کاربرد های آن به استفاده از نانو مواد منفعل نسل اول محدود می گردد. مثلا استفاده از TiO_2 در کرمهای ضد آفتاب و مواد آرایشی و برخی مواد غذایی، استفاده از نانو ذرات نقره در بسته بندی، البته ضد عفونی کردن و مصارف خانگی و ...

۱.۳.۱. سنتز مواد نانو

اولین قدم در مطالعه خواص فیزیکی و مصارف مواد نانو در صنایع مختلف تولید آنهاست. روش های شیمیایی و فیزیکی توسعه یافته اند :
که در آن از یک اشعه و واکنش و تراکم در فاز بخار استفاده می شود و ریخت و اندازه ذرات توسط احیای شیمیایی کنترل می شود. (تا ۱۰ نانومتر)
به تازگی روشهای دیگری به کار می روند: واکنش های شیمیایی (sonochemical) ،
sol-gel پلاسمای میکروویو، هیدروترمال، اتمسازی الکترون هیدرودینامیک (EHDA) و ...

۱.۳.۱. sol-gel

به تازگی روشهای متعدد سنتز sol-gel با استفاده از حفرات غشای آلومینا جهت تشکیل تیوب و فیبر از تعدادی از نیم رساناهای آلی همانند WO_3 اکسید روی TiO_2 ، به کار گرفته شده اند.

۱.۴.۱. خصوصیات مواد نانو

استفاده از میکروسکوپ الکترونی یکی از روشهای سنتی و بسیار خوب در علم سطح بوده است. SEM در محیط خلا، با یک پرتو الکترون با انرژی بالا که بر نقطه ای به قط چند نانومتر متمرکز می شود کار می کند. بخاطر طول موج بسیار پائین (۰/۱۲ نانومتر) حد تفکیک SEM وابسته به قط پرتو می باشد.

TEM توسط نفوذ یک پرتو پر انرژی به ماده عکسبرداری می کند و به همین دلیل موادی که توسط TEM تحت مطالعه قرار می گیرند بایستی بصورت فیلم های نازک باشند. حد تفکیک TEM از SEM بالاتر است و به حد آنگستردم می رسد و چون انرژی الکترونها در TEM بیشتر است احتمال آسیب دیدن ماده به هنگام استفاده از آن بالاتر است.

۱.۵. نانوکاتالیستها

کاتالیست ماده ای است که سرعت یک واکنش شیمیایی را با کاهش انرژی صفا سازی افزایش می دهد و در نهایت خود بدون تغییر باقی می ماند. علاوه بر افزایش سرعت برخی از واکنش های خاص کاتالیستها می توانند دمای انجام آزمایش را کاهش داده و آنرا عملی کنند. نانوکاتالیستها حاصل همگرایی یک فن آوری بالغ - کاتالیست ها - و یک فن آوری جدید یعنی نانوفن آوری می باشند. نانوکاتالیستها موادی در اندازه نانو هستند که حداقل یک بعد نانو باشند.

۱.۶. اکسید روی ، تاریخچه و کاربردها

در مصر باستان از اکسید روی به عنوان کالامین یاد می شد یک ترکیب معدنی حاوی $ZnCO_3$ بعنوان ترکیب اصلی بود. همچنین در چین ینام سنگ لو-گان شناخته می شد. اکسید روی دارای تأثیر درمانی بر مشکلات و ناراحتیهای پوستی چشمی و دندانمی باشد. در سده بین ۱۸۵۰-۱۷۵۰ از اکسید روی در کشور های اروپایی جهت مصارف پزشکی استفاده می شد که منجر به مطالعات بیشتر در مورد این ماده گردیده. انی ماده به عنوان یک ماده غذایی به هیچ وجه سمی نمی باشد و پس از ورود به بدن انسان به یونهای روی تجزیه می شود.

از اهمیت هایی روی در بدن انسان می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱) تقویت سلولهای مغزی

۲) ترمیم مشکلات پوستی

۳) بهبود رشد بدن

۴) تقویت سیستم ایمنی

اکسید روی یک ماده معدنی است که در دمای $2248-1975$ ذوب می شود.

۱.۷. نانو اکسید روی

در اینجا نانو اکسید روی با تاکید بیشتری در مقایسه با اکسید روی معمولی و بر اساس تفاوت در دو خصیصه ارائه میشود. تفاوت در اندازه ذرات (اندازه ذرات < 100 نانومتر، اثر سطح فعال، اثر اندازه کوچک، اثر تونل کوانتومی ماکروسکوپی) و تفاوت با اکسید روی (تلخی، بی طعمی، بی رنگی)

۱.۷.۱. برخی کاربردهای نانو اکسید روی

نانو اکسید روی دارای کاربردهای زیر می باشد:

۱) کرمهای ضد آفتاب و آنتی باکتری در مواد آرایشی

۲) دئودورانتها، ضد میکروب و ضد ماوراءبنفش در منسوجات

- ۳) خودپاک کنندگی در سرامیک ها
۴) تأثیر بسیار خوب سنترنی در لاستیک
۵) ضد فرسودگی در رنگ ها - پوششها و پلاستیکها و ...
بخاطر تخلخل زیاد نانو اکسید روی دارای سطح بسیار وسیعی است و به همین دلیل به عنوان یک کاتالیست بسیار فعال در واکنش های شیمیایی بکار می رود.

۱.۸. هدف از این تحقیق

با توجه به خصوصیت ذکر شده از نانو اکسید روی هدف از انجام تحقیقات، تهیه و تحقیق در مورد نانو به عنوان یک کاتالیست بسیار کارا و همچنین سازگار با طبیعت در واکنش های ریز می باشد:

- تراکم ناوناگل
- واکنش کاهش باندهای دوگانه $C=C$ در آلکنهای فعال شده.
- افزایش مستقیم پیوند $P(O)H$ به آلکیلیدن مالوناتهای مختلف جهت بدست آوردن بتافسفونو مالوناتها.